

Izhaja razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/I,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Prostor 1 mm x
55 mm po K 1'20. Uradni
nazgasi, poslano ter no-
tice isti prostor K 1'60.
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasi slovensko, socijalno-demokratsko stranko.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 240, za pol
leta K 120, za četrt leta
K 60, za mesec K 20,
za Nemčijo celo leto K 312,
za ostalo tujino in Ameriko
K 360.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravišтво je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/I,
Učiteljska tiskarna.

Scotus Viator v Ljubljani.

Svetovno znan angleški publicist
Scotus Viator — Seton Watson —
prispel je danes v Ljubljano. Pozdravljamo ga
priskoraj. Vendar imamo ob tej priliki
glenke občutke. Spominjamo se nam
reč, kako je Scotus Viator svoječas-
no proglasil Slovence za nekako ge-
ografsko zapreko, katera da je naj-
boljše, da izgine. Pozneje je o nas
trdovratno molčal. Po državnem pre-
obratu je velik del našega ljudstva
okupirala Italija — proti načelu o sa-
mooblobi narodov. Gospod Wilson

je prišel na dan s svojo linijo, ki je
našla v Scotus Viatorju velikega in
močnega zagovornika. No, ta linija
je ostala na papirju. Italijani sede da-
nes ne le na Reki, temveč tudi v Lo-
gatu. Tedaj smo mislili, da se kdo v
svetu zgane, mislili smo tudi na Sco-
tus Viatorja. Toda on je molčal!
Te misli nas prevzemajo tale tre-
notek, ko prihaja veliki mož med nas.
In vendar mu kličemo: Dobrodošel!
Daj nam roko, čeprav je v srcu na-
šem žalost.

ceni na 10 milijonov mark. Za pri-
hodnje volitve, ki se prično dne 6 ju-
nija, delajo vse stranke z velikansko
propagando. Socijalno demokratska
stranka je tu imela že nad 100 volil-
nih shodov in razdeljenih je bilo
okrog 200.000 letakov. Tudi komuni-
sti in neodvisni prirejajo živahno
shode. Duhovščina je tu precej zmern-
na in mirna in se ne meša toliko v
politiko kakor pa je pri nas v domo-
vini. — Omenim naj tudi, da so cene
začele rapidno padati in iz Francije
in Holandije so došle že ogromne
množine blaga in sirovin. Dela je še
tu veliko na razpolago in delavcem
vedno potrebujejo. Toliko za danes.

z Italijo in rešitve raznih drugih vpra-
šanj, ki se tičejo naše države in Ita-
lije.

+ Naknadne občinske volitve v
Karlovcu so izpadle tako, da je sedaj
v občinskem odboru 11 neodvisnih, 7
demokratov, 8 kmetiške stranke, 3
zajedničarji in 1 komunist (preje je
bilo 10 komunistov), ki pa bo od-
stopil.

Padanje cen? Vsled zboljšanja
naše valute so znižali sarajevski tr-
govci manufakturnemu blagu cene
za 20%.

Iz stranke.

Vse ljubljanske zaupnike opozar-
jamo na sestanek, ki se bo vršil jutri
(v torek, dne 8. t. m.) ob 20. uri v
mali dvorani »Mestnega doma«.

Centralno tajništvo ISDS.
Sodrug! Opazujemo, da delavci
veliko berejo meščanske liste, zlasti
tudi klerikalne. To je v našo škodo.
Agitirajte v delavskih okrajih za »Na-
prej«! Meščanski listi so za meščane,
klerikalni za klerik., naš »Naprej« pa
je za delavce! (1)

Leon Trocki: Boljševiška revolucija v Rusiji.

Pod tem naslovom začnemo 12.
t. m. priobčevati v »Napreju« spis o
razmerah v Rusiji od oktobrske re-
volucije 1917, do podpisa mirovne
pogodbe v Brest-Litovskem, ki ga je
napisal sam L. Trocki, tedaj ljudski
komisar za zunanje zadeve sovjetske
republike. O tedanjih dogodkih vemo
zelo malo, ker smo bili navezani le
na potvorjena poročila. Čeprav je ta
spis od voditelja boljševiške revolucije,
je vendar pisan tako stvarno in
živahno, da nam omogoča precej glo-
bok vpogled v tedanje in sedanje ru-
ske razmere. Spis je prava senzacija
in vreden, da ga čita prav vsakdo,
ki se bavi s političnim življenjem.
Četudi Trocki ne more biti objekti-
ven, kadar govori o razmerah izven
svoje domovine, je vendar njegov
opis ruskih razmer in dogodkov va-
žen. Iz njega sledi predvsem, da je
bila boljševiška revolucija predvsem
revolucija ruske armade in zlasti pe-
totraške garnizije. Berite in misli-
te pri tem!

Dnevne vesti.

Delavci, pozor!
Med slovenskim delavstvom agi-
tirajo razni ljudje za izselitev. To so
agenci raznih kapitalističnih družb,
ki hočejo trgovati z delavsko močjo
in delavskim znanjem. Razne kapita-
listične družbe si nabavljajo delavce
za Francosko, kjer so prevzele raz-
na obnovitvena dela v razrušenih

pokrajinah, ki jih je cpustošila vojna.
Delovni pogoji so silno slabi, stano-
vanja v barakah, kjer so bile svoj-
čas nameščene kolonialne trupe an-
tante. Nemški delavci odklanjajo de-
lo pod ponujenimi pogoji. francoski
istotako. Zato iščejo delavce pri nas,
misleč, ti so najbolj zaostali in se z
najmanjšim zadovoljujejo. Našim de-
lavcem torej odločno odsvetujemo
izseljevanje pod takimi delovnimi
pogoji.

Auerspergova afera in »Slovenec«.

Na naš sobotni članek o kupčiji
z Auerspergom odgovarja nedeljski
»Slovenec«, češ, če bi mi, gospodje
klerikalci, ne bili napravili kupčijo,
bi jo bili pa židje. Druge opraviche
nima za pogodbu, ki je spisana v
nemščini. O stvari se bomo pa že še
pogovorili. Takoj poceni pa ne boste
igrali skrivnico.

Tobak zopet dražji! Vsled odloka
upravnega odbora samostalne mo-
nopolne uprave z dne 4. maja 1920
št. 6366 in odobritve g. finančnega
ministra z dne 22. maja 1920, št. 172
se bodo od 8. junija 1920 zvišale cene
tobačnim izdelkom, in sicer: najfin.
turški tobak, ki je stal doslej 52 K
100 kg, na 72 K, najfinjši hercegovski
48 K (doslej 36 K), fini turški za-
voječek po 25 g 9 K (doslej 6 K), fini
hercegovski, zavojček po 25 g K 6 50
(doslej 5 K), srednjefini turški, zavoj-
ček po 25 g 4 K (doslej 3 K), najfin.
ogrski, zavojček po 25 g K 2 50 (do-
slej 1 80), srednjefini ogrski, zavoj-
ček po 25 g 2 K (doslej 1 50), domači
tobak, zavojček po 25 g 1 K (doslej
80 vin.), klobase 50 g 2 K (doslej
1 60), egiptovske svačnice 80 vin.
komad, princeze 68 vin. komad, da-
me 42 vin. komad, sportke 32 vin.
komad, ogrske 16 vin. komad, rega-
litke K 4 80 komad, trabuke in brita-
nike po 4 K komad, operas K 3 60
komad, kuba portorike K 2 40 kom.,
portorike 2 K komad, viržinke K 2 80
komad, brazilke K 1 60 komad, vir-
žinjoza K 1 20 komad, namešane ino-
zemске 80 vin. komad in kratke do-
mače 60 vin. komad.

Še prezgodaj se je končala voj-
na, je rekel župnik z dežele živino-
zavniku, ki je zdravil pri njem obo-
lelega vola. Mi se le čudimo, da mora
duhovnik kaj takega govoriti! Menda
mu je še premalo žrtev in premalo
vojnih psojil in žal veletokoliške
Avstrije, kjer je klerikalna pšenica
tako lepo zorela. I. C.

Izplačevanje nakazil iz državnih
blagajen privatnim osebam in izterja-
vanje javnih davščin. Po naredbi g.
finančnega ministra morajo državne
blagajne, preden realizirajo za račun
privatnih sebi ali korporaciji nakaza-
na izplačila, vselej preje ugotoviti,
ali percipijent nima kakšnega dolga pri
državnih blagajnah na ime javnih
davščin. V ta namen naj državne

Škofovska okrožnica duhovnikom.

Klerikalno časopisje nam te dni
poroča, da je jugoslovanski episko-
pat izdal duhovništvu okrožnico, v
kateri priporoča ustanovitev in pod-
piranje katoliške lige. Namen katoli-
ške lige je, da dvigne in razširi »ka-
toliško« časopisje in tisk katoliški
sploh.

Ta škofovski proglas ne pomeni
prav nič drugega kakor novo ofen-
zivo proti socijalističnemu delav-
stvu, proti nje emancipaciji, ki po-
staja klerikalizmu nevarna. Nimamo
sicer pravice, klicati škofo na odgo-
vor, ne jim diktirati, kakšne okrož-
nice naj pošiljajo duhovništvu. Ven-
dar pa se nam zdi potrebno, da
vprašamo, ali škofoje v svoji okrož-
nici tudi obsojajo dosedanje

lažnivo in nepošteno pisavo
katoliškega časopisja? Ali so pro-
kleli v svoji okrožnici gnusno poli-
tiko katoliškega časopisja, ki s svo-
jo pisavo pospešuje med ljudstvom

nepoštenost in moralo?
Škofje prav dobro vedo, kaj dela
katoliški tisk; vedo, da potvarja res-
nico, da obrekuje posamezne delav-
ce v politiki in cele stranke, vedo,

Dopis iz Nemčije.

Sodrug, ki se je preselil v Nemčijo
in že dalj časa biva v Hamburgu
ob Renu med številno kolonijo slo-
venskih delavcev, nam je poslal na-
slednji dopis, ki bo gotovo zanimal
naše delavce. Piše nam:

Ker je po mojem mnenju sloven-
skemu delavstvu malokaj znanega o
razmerah v premagani Nemčiji, sem
se namenil, napisati o teh par vrstic.
Povdariti moram, da se nahajamo
delavci v Nemčiji v znatno bolj-
ših razmerah, kakor delavci v Jugosla-
viji, čeprav živimo v premagani
Nemčiji. Rudarji zaslužijo po 50 do
55 mark na dan, od ure pa plačajo
s 100% poviškom, tako da družinski
če zasluži mesečno z vsem vred
približno 1600 do 1800 mark. Cene
živila pa so: funt krompirja 45 fen-

gov, kruh 1 30 marke, slanina 18 do
22 mark, maslo 28 do 32 mark, fižol
3 do 4 marke, grah 2 80 do 3 50 mar-
ke, ajdova moka 4 50 marke, bela
moka 6 do 7 mark, koruzni zdrob 3
do 4 marke, sladkor 2 mark, kava
18 mark, riž 7 do 9 mark, olje liter
28 do 30 mark. Moško obleko se dobi
za 500 do 1200 mark, par čevljev ve-
lja 180 do 230 mark, klobuk 50 do
100 mark. Navadna srajca velja 25
do 30 mark, fina 60 do 70 mark, ov-
ratnik 6 do 10 mark, 1 kg mila 30 ali
20 mark, 1 liter petroleja 2 50 marke
itd. Nemčija se vidno dviga. Povsod
se dela dan in noč z mrzlično pri-
dnostjo. Pri zadnjem puču tu v Ham-
burgu je bilo dne 13. marca 85 mrt-
vih in več sto težko ranjenih — po-
sledice brezvestnih hujskačev! Se
danes so demolarne trgovine in
škoda, ki je bila takrat storjena, se

(Vest LDU.) PROMOCIJA SETON WATSONA.

Zagreb, 5. Danes ob poludnanj-
stih je bila na tukajšnjem vseučili-
šču promocija Setona Watsona za
častnega doktorja filozofije zagreb-
škega vseučilišča. Promocijo je iz-
vršil profesor dr. Šišić. Promociji je
prisostvovalo vse akademsko dija-
štvo Zagreba. V imenu ljubljanskega
vseučilišča ga je pozdravil delegat
dr. Hadži.

PREUREĐITEV IZVOZNE TRGOVINE.

Belgrad, 6. V Švici, na Dunaju
ter tudi po ostalih finančnih sredi-
ščih zahtevajo nakup naše nov-
čanice radi tega, ker se je razvede-
lo, da namerava finančno ministr-
stvo izdati naredbo, da se ničesar
več ne bo trgovalo proti kompenza-
ciji, marveč zahtevalo izplačilo sa-
mo v dinarjih. Istotako tudi mi ne
bomo zahtevali protikompenzacij od
drugih držav, temveč bomo plače-
vali z gotovino.

NAŠA ŽETEV.

Belgrad, 6. Ameriška misija je iz-
delala po svojih podružnicah v Ju-
goslaviji oceno letošnje žetve. Osrednja
ameriška misija v Belgradu cenil
celokupno našo žetev v letu
1920 na 32 milijard dinarjev, kar je
pa še vedno manjša vsota v primeri
s cenitvijo našega ministrstva.

ŽELEZNIŠKA KONFERENCA.

Belgrad, 6. Dne 4. junija se bo
vršila v Trstu železniška konferenca
zastopnikov jugoslovanskega mini-
strstva za promet, žizne železnice ter
zastopnikov italijanskih državnih že-
leznic radi uvedbe re...

od zmage do zmage, ne da bi ono za-
to žrtvovalo krajaar, čas ali karkoli.
Sporazumno s strokovnimi delavski-
mi zvezami sem dosegel za tiste čase
lepe uspehe delavstvu in naši obrti
in industriji. Kdo zna prečiniti tisto
delo mojih tedanjih hbrabrij sodelav-
cev? Poleg tega smo ustanovili kup
socijalnih zavodov na Slovenskem,
služečih najplemenitejši humanosti,
med drugim tudi zavod za slepce,
zdravilišče Topolšico, reorganizirali
smo otroško bolnico itd. itd.

To vse ni bilo nič. Belgrajski ko-
munisti so nas razglasili za »socijal-
ne patrijote« in »Večerni list« je za-
plakal z njimi: »Turi ti, Brute?« Po-
nujali so našim dobrim, hrabrim,
zvestim delavcem več, mnogo več,
kot smo mi, ubogi črviči, mogli dati
s svojim pozitivnim delom. Lačni,
nagi, bosi in ubogi ljudje so sledili
tistemu, ki jim je več ponujal. Prido-
bili so nekaj poštenjakov — fantstov,
nekaj moralnih propalic, nekaj drobi-
ža... in šlo je! Doslej enotno slo-
vensko delavstvo se je razklato in
proglasilo so za izdajalce in ničvred-

ne svoje bivše zaupnike. Ljudje, ki
smo jim dali belega kruha, ljudje, ki
smo jih rešili nesreč in ljudje, ki smo
jih bacnili od sebe zaradi njih amo-
ralnosti ali pa demoralizovanosti,
so šli in ustanovili novo »Delavsko
socijalistično stranko komunistov«,
in meščansko časopisje je ploskalo,
bilo veselo. Ljudje dela, takozvani
»socijalpatrijoti«, ljudje, ki so hoteli
Jugoslavijo, samoodločno narodov,
mir in svobodo, so bili na koncu svo-
je možnosti in pameti.

Nova stranka, Partija Komun-
stov v Belgradu, in njeno Sindikalno
Veče pa so započeli novo ofenzivo,
do katere so pričakovali velikega
uspeha; prvi poziv je bil: »Železni-
čarji v stavko. Pri nas v Sloveniji
so vsi železničarji mislili, da so zad-
nja sredstva za doseg sporazuma
izčrpana, in ne da bi se dalje mudili,
so zapustili svoje delo. Njihova or-
ganizacija se je zanesla, da je vse
pošteno in vse v redu in pod tem
utisom so šli v stavko vsi, celo or-
ganizacije, ki niso socijalistične.

LISTEK.

Abditus: Železničarska stavka in nje posledice.

(Misl.)

III.

V prejšnjem odstavku sem rekel,
da odločalo i v Sindikalnem Veču i
v Partijskem Veču skoro eni in isti
ljudje. Ti ljudje so danes komunisti
in učenci Buharina v taktiki. Buržo-
azija vlada s terorjem — ergo i mi.
proleterji! To je geslo, preprosto in
tudi razumljivo za srbske razmere.

Prva slovenska strokovna orga-
nizacija, ki se je ujednila z Belgra-
dom, so bili slovenski železničarji.
Nekdanji njihov tajnik, sodrug Ko-
pač, se je počutil osamljenega, žel je
in se ujednila, prvotno federativno.
To je bilo prav in v redu. Potem so
se slovenski železničarji organizira-

ni v »Splošni železničarski organiza-
ciji za Jugoslavijo« popolnoma cen-
tralizirali in so prišli tako v vsem
pod upliv »Centralnega Sindikale-
ga Veča« v Belgradu, s tem tudi pod
upliv tamošnje komunistične stran-
ke, ki je že dolgo stala v odkritem in
brezobzirnem boju z našo domačo
»Jugoslovansko socijalno demokra-
tično stranko za Slovenijo«. Š tem je
bilo povedano, da slovenski železni-
čar nima ničesar več odločevati o
svoji usodi, da je v organizacijskem
pogledu in povsem odvisen od svo-
jega osrednjega vodstva v Belgradu,
kakor je bil svoje dni v bivši Avstriji
od Dunaja. Zamena Dunaj-Belgrad je
bila v tem slučaju — to danes pri-
znava vsak slovenski železničar —
slaba. Ne dvomim o tem, da so v
»Narodnem domu« v Belgradu že
dolgo sanjali o sovjetski republiki
v Jugoslaviji. V Sloveniji so pridob-
bili za to idejo nekaj demagogov in
nekaj političnih otrok. Začela se je
med delovnim ljudstvom velika licitaci-
ja — kdo da več? — s »socijal-
nimi patrijoti«. Meščanske stranke

so pri tem pridno pomagale — za
Belgrad. Spominimo se samo na pi-
savo »Slovenca«, »Slov. Naroda« in
zlasti — »Večernega lista«. Politika
enih in drugih je bila zgrešena in
vprašali smo se večkrat med prijate-
li, ali je to račun ali matematična
zmota. Naše slovensko delavstvo
bodi rudarje, bodi železničarje, bodi
katerokoli drugo stroko pridobiti za
višjeja ponudnika ni bila dandanes
nobena umetnost. Spominjam samo
na nekaj: Ko se je svedobno raz-
glasila svobodna trgovina — baš te-
daj, koncem svečana 1919, sem bil
imenovan poverjenikom — so cene
raznih potrebščinam, zlasti živilom,
rapidno rasle. Začela so se mezdna
gibanja delavstva, uslužbenstva, za-
sebnih uradnikov — po vsej mli Slo-
veniji. Tedaj sem veliko delal. Na
Hrvatskem in v Srbiji in v Dalmaciji
in v Vojvodini — vsepovsod same
stavke in sami mezdni spori. V Slo-
veniji niti ene stavke! V stotih sluča-
ih sem posredoval sam ali po svojih
razpoložljivih mi organih, in vse je
šlo lepo v redu. Delavstvo sem vodil

blagajne zahtevajo od percipienta, da predloži potrdilo pristojnega davčnega urada in blagajne same naj v svojih knjigah o davčnih pri njih predpisanih skrbno preiščejo, ali nima percipient kakšnega dolga. Ako blagajna ugotovi obstoj kakšnega dolga, naj izvrši izplačilo samo tedaj, če percipient prej plača državno terjatev. Od te navedbe so izvzete podpore iz javnih blagajen, nakazane radi siromaštva prejemnika.

Dr. Jovan Cvijić, rektor beograjskega vseučilišča, ki je imenovan za predsednika plebiscitne komisije na Koroskem, je iz Ljubljane odpotoval v Celovec, kjer bo sedež komisije.

Slovensko mestno gledališče v Mariboru je zasigurno. Državna pomoč v eni ali drugi obliki je zagotovljena. Te dni pride v Maribor poseben delegat, da se na licu mesta posvetuje o podrobnostih.

Novoimenovani civilni komisar za Prekmurje, dr. Lipovšek iz Mozirja, je prispel pred kratkim v Murško Sobotu. V politični službi so še dr. Čuš, dr. Kosi in dr. Moric.

Cene hrani so znizali uradnim potom v zagrebških gostilnah in restavracijah. So gostilne 1. in 2. reda. Prve se razlikujejo od drugih s tem, da so dražje.

Korošci v Ljubljani. Za koncert koroške mladine, mladinskega zbora državne meščanske šole iz Borovlj se bodo od ponedeljka naprej prodajale vstopnice v trafikah v Prešernovi ulici. Koncert se bo vršil v soboto, dne 12. junija v Unionski dvorani. Pevski zbor bo izvajal koroške narodne pesmi. Sodelovalo bo tudi orkestralno društvo »Glasbene Matice«. Mislimo, da ne bo treba ljubljanskemu občinstvu razlagati dolžnosti.

Gostilne, ki so bile za časa splošne prepovedi alkohola v Ljubljani obkroženo zaprite, so zopet otvorene.

Naša se je v bližini Glavnega kolodvora pred nekaj dnevi srebrna urazapestnica. Kdor jo je izgubil, jo dobi nazaj pri Jos. Jančigaju, Resljeva cesta 29, I. nadstropje. — Na Resljevi cesti se je našel tudi telovnik, ki ga dobi izgubljen pri Fricu Leopoldu, Resljeva cesta 27, I. nadstropje.

Umrla je v Ljubljani v tednu od 23. do 29. maja t. l. 27 oseb (9 tujcev), novorojencev je pa bilo 21 (2 mrtvorojena.)

Novice.

— Vlake za šolsko mladino, ki se šola v zagrebških šolah, vpelje južna železnica med postajama Savski Marof in Zagreb.

— Pobuna menihov-kapucinov v samostanu na Reki. »Riječ« št. 96. prinaša vest, da je iz samostana kapucinov na Reki izstopilo mnogo reformističnih redovnikov. List objavlja tudi pismo, ki ga je šest izstopivših menihov pisalo očetom in bratom kapucinom. Ostro kritizirajo »farizejski sistem tužnih poglavarov O. Odorka Ožega in O. Bernardina Skrivaniča in postopanje Rima, ki je ostal zvest svoji zgodovini.« Rimska oblast jih je suspendirala. Zanimivo je, da je cerkvena oblast imenovala te menihe »boljševike«, ker so tzv. »žuti« reformatorji. V omenjenem pismu pozivljajo ostale menihe, da zapuste samostan in da obrnejo hrbet »poglavarjem farizeja«. Izide v kratkem knjiga o »gnilih samostanskih razmerah«.

— Madžarski bel teroristi morilo napel. Budimpeštansko časopisje dnevno poroča o najdbah mnogih umorjencev in utopljenecv. Očividno je, da se je od vlade vpeljani teror

razpasel v pravcato organizirano roparstvo. Dunajska »Arbeiter Zeitung« ima stalno dnevno rubriko, kjer imenoma in podrobno prinaša poročila madžarskih listov o vedno novih najdbah nasilno umorjenih in utopljenih ljudi. Klerikalizem na Madžarskem je v bujnem cvetju...

— V proslavo obletnice smrti Viktorja Hugo, znamenitega srancskega pisatelja, se je vršila v Parizu 28. maja velika slavnost v Pantheonu.

— Uspehi brezžičnega telefona. Londonski list »Daily Mail« poroča, da se je njegov dopisnik razgovarjal z urednikom lista potom brezžičnega telefona v razdalji 27 angleških milj, to je od mesta Kelmsor do Londona. Razgovor se je kljub vremenskim neugodnostim dobro slišal.

Kultura.

Repertoar slovenskega gledališča v Ljubljani. Drama: Ponedeljek, 7. junija, »Dvoboje«. Abon. A. Torek, 8. junija, »Poluhušanje v dolini Sent-florjanski«. Abon. D. Sreda, 9. junija, »Dvoboje«. Abon. B. Četrtek, 10. junija, »Pritožne knjige«. Abon. E. — Opera: Ponedeljek, 7. junija, zaprto. Torek, 8. junija, »Pagliacci, Les Sylphides«. Abon. E. Sreda, 9. junija, »Vesele žene Vindsorske«. Abon. A. Četrtek, 10. junija, »Il Trovatore«. Abon. C.

Iz pisarne dramskega gledališča. Pri repizi »Dvoboje«, ki se vprizori v ponedeljek, t. l. 7. t. m., igra vlogo »Vojvodinje de Chailles« članica opernega gledališča gospa Ožegovič.

Gospodarstvo.

— Rast naše valute. Vrednost jugoslovanske krone trajno in enakomerno rase. V petek dne 5. t. m. je notrala v Belgradu italijanska lira že toliko kot dinar. Ameriški dolar se ponuja že po 70 K.

— Akcija ruskega kapitala. Od bor ministrstva šum, financ, poljedelstva in prometa je razpravljal o ponudbi nekega ruskega konsorcija, da zgradi od Belgrada preko Sarajeva na Jadransko morje železnico. Konsorcij razpolaga z dvema milijardama francoskih frankov in s sto inženirji.

SPORT IN TURISTIKA.

S. K. Šparta proti S. K. Ilirija (rezerva). Izid nedeljske tekme je 7:1 (4:1) za Ilirijo. Igra je bila srednja. Rezerva Ilirije razpolaga z dobro kombinacijo in formo, kar Šparti še zelo primanjkuje. Napadalna vrsta Šparte je slaba, branilna precej boljša. Vrtar Šparte je zelo nepreviden. — Občinstvo je bilo zadovoljivo.

Novice iz Celja.

Se vedno denuncijantstvo. Čudne razmere so se začele, ko se je razpela klerikalno-denuncijantski režim p vsej deželi Stokovna organizacija živilskih delavcev je imela predzadnjo nedeljo v preteklem mesecu dobro obiskan shod z dnevnim redom: Pomen strokovne organizacije. Shod je bil pravilno prijavljen in nikdo od oblastvenih organov ni prišel vsled tega na shod. Čez tri dni pa, čujte, pride k sodruhu Korenu, ki je na shodu govoril, detektiv in ga začne izpraševati, kaj da se je na shodu govorilo, češ ovađeni ste bili, da ste sklepali o nekem štrajku. Izvedeli smo pozneje, da je isti denuncijant denunciral tudi blagajnika živilskih delavcev, češ da je državi nevarno hujškal na shodu. Blagajnik pa, ka-

kor vsi vedo, ni bil niti na shodu prisoten. Sedaj si lahko predstavljamo, kako ogabno denuncijantstvo je to.

Korošec se maščuje nad železničarji. Ker se uslužbencem državne železnice, ki so bili za časa železničarske stavke preganjani in se jih je vlačilo iz civilnih v vojaške zapore, ni moglo ničesar kaznjivega dokazati, čeprav se je veljavnost paragrafov (enkrat avstrijskih, drugič srbskih) menjala vsakih 24 ur, porablja sedaj inšpektorat državne železnice § 121. in se po tem paragrafu železničarje kratkoma odpušča iz službe, predvsem uslužbenca, ki so že 4 do 10 let pri provizijskem skladu. Gospodje se poslužujejo proti delavstvu vseh mogočih paragrafov in celo takih, ki so bili že za ranjke Avstrije razveljavljeni. Očividni teror! Pa pravijo, da je ta vlada vlada »miru in reda«!

Meščanski listi so že celo kritizirali dejstvo, čemu je v Celju cel bataljon policije. Mi smo takrat molčali, ker smo mislili, da se jih bo vporabljalo za lov na tatove in verižnike, a! žal, danes moramo reči, da po denuncijantih ovađene delavce zasledujejo. Klerikalno kapitalistični režim!

Sestanki delavskih zaupnikov so bili dovoljeni v najreakcionarnejših časih stare Avstrije in sedaj v svobodni Jugoslaviji, ko so shodi spet dovoljeni, pa hodijo orožniki po Qaberju in grozijo gostilničarjem, pri katerih bi se vršil kak zaupniški sestanek organiziranega delavstva, z odtegnitvijo koncesij! Vprašamo gospoda okrajnega glavarja, če mu je to postopanje znano. Če ne, naj se orožnike podučil in napravi takemu režimu nemudoma konec!

Spodnje Hudine pri Celju. (Obrtni oblasti v vpoštevanje in v ravnanje.) Pri pekovskem mojstru in veleposesniku g. Krenu so razmere, ki potrebujejo temeljite revizije. V pekarni je polno nesnage, vajenci so raztrgani, umazani in že popolnoma oslajeni. Ko vprašamo fanta, zakaj se ne umije, se pred nami razloja in pravi: »Kaj hočem, saj sem že na pol ubit. Ob 12. uri ponoči moramo vsi vajenci, čeprav je nočno delo pri pekovskih mojstrih prepovedano, na noge, in delamo do 8. ure jutraj. Od 8. do 12. ure raznašamo pecivo, popoldne moramo opravljati zidarska dela ali pa nas nažene na polje, da delamo tam do trde noči. Ne upam si spat z drugimi, ker imam svoje perilo z doma, drugi pa imajo uši. Dobivajo namreč od mojstra vsak mesec sveže perilo. Pomočnik, ki je bil včasih organist, nas zelo šikanira. V šolo se nas sploh ne pusti. Med tem ko vajenci drugih mojstrov gredo dvakrat tedensko v šolo, moramo mi delati na polju in kositi.« Čudno! Vse druge naše pošene mojstre se takoj kaznuje, če ne dajo svojih vajencev v šolo, tega možakarja pa se ne vidi. Pecivo je tu zelo slabo, tako po težji kakor po čistosti. Imamo,

hvala bogu, peke v Celju, ki vpoštevajo socialno pravičnost, pa tudi čistost in vse druge svoje dolžnosti. Pošiljajo svoje vajence v šolo in v izobraževalno društvo »Svoboda«. Nad pravkar opisanimi razmerami se vse občinstvo škandalizira, zato pa naj obrtna oblast nemudoma vse potrebno in pravično ukrene. — K. O.

Iz Slovenije.

Tržič. (S postaje.) Čital sem že o škandaloznih razmerah na tukajšnji postaji in nič čudnega se mi to ni zdelo potem, ko sem imel priložnost, poslušati v gostilni na Retnjah postajenačelnika g. K., kako je pri vinu razkrival svoje sovraštvo do svojih socialističnih uslužbencev in da prav rad pije vino v veliki meri. Takim gospodom treba pač poduka s strani ravateljstva.

Kočevje. (Kočevski republikanci.) Dne 26. maja t. l. so bili izpušteni iz preiskovalnega zapora vsi politični osumilci iz Kočevja, ki bi jih kočevski klerikalci in velekapitalisti najraje pobesili. Čudilo se lahko mišljenosti državnega pravdnika ter se ne morejo pomiriti, da se ni justiciralo zarotnikov »kočevske republike«. Ustavljalo se na cesti ter jih začudeno ogledujejo kakor kake Indijance. Tudi župnik g. Erker se je začudil, da se je »tem republikancem« že podelila prostost ter izjavil, da jim bo prepovedal vstop v cerkev. Hotel je na ta način dati duška svoji jezici, ker se ni uresničila njegova priručna želja, da bi se jih, če že ne obesilo, pa vsaj za nekaj let zaprlo. Ta prečistiti g. župnik z obilnim trebuškom in njegovi pristaji, so jim hoteli podtakniti zaroto za ustanovitev »kočevske republike«, ki pa so jo sami namerali ustanoviti in iz tega vzroka tudi ni pustil do meseca junia 1919 v cerkvi pridigovati v slovenskem jeziku. Tudi narodnim socialistom, denuncijantom, ni po volji, da so se »rogovileži« tako kmalu povrnil v Kočevje: kajti da se jih bojijo, je dejstvo in sedaj stikačo glave rekoč: »Poglej, so že izpuščeni! Kaj, gospoda? Razočarani ste, da ni ustreglo državnopravništvu vaši vroči želji! Nam je le iskreno žal, da se ni zadostilo vašemu podlemu sovraštvu zmedenosti in vašim zločinskih denuncijacijam.

Rimske toplice. (Zopet Zvezar!) Omeniti moramo delovanje našega postajenačelnika - Zvezarja. Železničar Karl Balan je bil odpuščen iz službe dne 25. marca 1920. Je sin železničarja ter umetni in strojni ključavničar, pač kvalificiran delavec, kakršnih je treba na progah. Krojači seveda, kakor je g. Jelenc, to so dobri železničarji. In zakaj je bil Balan odpuščen? Ker socialno čuti? Drugera vzroka pač ni. Med zadnjo železničarsko stavko so tukaj delali g. Jelenc, Deželak in Uloga. Deželak je prinesel v pisarno celo puško v svrhu »obrambe«! Naš postajenačelnik trguje z lesom, trgoval pa je tudi z Nemško Avstrijo in pri tem izgubil, ko je začela padati valuta avstrijske krone, več tisočakov. Mi pa ne bomo prej nehali z opravičeno kontrolo, dokler se po krivici odpuščenega Balana ne sprejme nazaj v službo. Solidarnost velja. In če bo treba, pove-mo še več.

Brez pri Ptuju. (Ne z g o d a.) Dne 29. m. m. se je zgodila v Jugosl. tovarni za usnje neizgoda pri spravljanju lesa za streho na dožidan zid. Padla je opeka z zidu na glavo stavbinskega učenca. Nesrečnež je bil nezavesten. Navzoči so takoj poslali po zdravnika in duhovnika. Zdravnik dr. Štuhec je nudil ponesrečencu zdrav-

niško pomoč. Želeli bi, da se sicer zdravnik poda k ponesrečencu takoj kakor hitro se mu neizgoda javi. Iskanje voza za parsto korakov pota je pa prav nepotrebno.

Izdajatelj: Ivan Mlinar. Odgovorni urednik: Jak. Vrhovec. Tisk »Učt. tiskarne« v Ljubljani.

Imate bolečine? V obrazu? V celnem telesu? Vaše mišice in živci Vam odpovedujejo? Poizkusite pravi Fellerjev Elza-fluid! Bodele se čudili! 6 dvojnati ali 2 veliki steklenici 36 K.

Ali trpite na počasni prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Fellerjeve Elza-kroglice! 6 škatljic 18 K. Prava, želo-dec okrepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 15 K. Omot in poštnina posebel, a nalceneje. — Evgen V. Feller, Stolica donja, Elzatre št. 252 (Hrvaško). — A. — 980

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANCISKANSKA ULICA STEV. 6

NEGOTIOVANA ZADRGA Z OMEJENO ZAVETO

TISKOVINE ZA SOLE, ŽUPANSTVA IN URADE, HAJMODERNEJE PLAKATE IN VABILA

ZA SHODE IN VESELICE

LETNE ZAKLJUČKE

RAJMODERNEJŠA OREDDA ZA TISKANJE CASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITO.

STEREOTIPIJA, LITOGRAFIJA.

Papir za cigarete

Abadie, Samun, Golub, Club, Ottoman, vsakovrsne stročnice, pečatni vosek in konceptni papir priporoča na debelo:

„URANUS“ papirnica, LJUBLJANA

Mestni trg št. 11.

Zaloga novih raznovrstnih dvokoles z najboljšo pnevmatiko, posebel plašče, vrtna črva in vsakovrstni deli za dvokolesa in razne stroje. — Vzemajo se tudi stara dvokolesa in stroji v račun. 623

F. L. trgovina z raznimi stroji, LJUBLJANA, Stari trg 28.

ČRNO VINO

dalmatinsko 10% 11% in 12% močno; belo in črno dalmatinsko za steklenice ter izvrsten rizling letnik 1917 ima v zalogi po zmernih cenah trdka

BR. NOVAKOVIĆ

veletgovina vina in žganja LJUBLJANA, Kolizej.

Telefon interurb. 131.

Trgovina z železnico

Breznik & Fritsch, Cankarjevo nabrežje št. 1.

Arhitekt in stavbeno podjetje Viljem Treo, Gosposvetska cesta 10.

Gramofoni, godbeni avtomati A. Rasberger, Sodna ulica 5.

Zarnice »Svetla«, Mestni trg št. 25.

Raznoževalne aparate Opalographie in potrebščine k istim dobavi The Rex Co., Selenburgova ul. 7.

Restavracija »Maribor«, Grajski trg 1.

Manufaktura Dragotin Jančič, Aleksandrova cesta 11.

Modna trgovina Franjo Mayer, Glavni trg.

Nakup in prodaja posestev H. Havlik nasl. J. Simčič, Gregorčičeva ulica 6.

Specije Adolt Weigert, Aleksandrova c. 13.

Trgovina z mešanim blagom Marija Slemenšek, Maintrava ulica 17.

Cevljarstvo Ham Andrej, Vetrinjska ulica 15.

Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5 v Ljubljani:

Elektrotehnični predmeti »Svetla«, Mestni trg 25.

Fotograf Veljčan Bešter, Aleksandrova cesta 5.

Mizarstvo Josip Slejko, Zg. Slika št. 62.

Kleparstvo in vodovodna inštalacija Alojzij Goršič, Sp. Slika, Kavikova c. 224.

Graver A. Černe, Dvorni trg 1.

Leana veletgovina Regove & Comp., Kolodvorska ulica 31.

Oblast. konces. zavod za pokončavanje mlit in mrčesa Miroslav Zor, Kolodvorska ulica št. 39/II.

Avtomobili, motorji, kolesa, pnevmatika, autogaraža J. Gorec, Gosposvetska c. 14.

Pristna domača vina, najljubše kuhinja pri »Zagorjanki«, Židovska ul. št. 1.

Manufaktura in zaloga oblek Schwab & Bizjak, Dvorni trg 3.

Tehnične potrebščine Odon Koutny, Kolodvorska ulica 37.

Prodaja in popravila pis. strojev The Rex Co., Selenburgova ulica 7/1.

Spedija F. & A. Uher, Selenburgova ulica 4.

Gostilna »Mali Triglav« Karol Cigler, Spodnja Slika pri državnem kolodvoru.

Export čevljev Aleksander Oblat, Sv. Petra c. št. 10.

Specijalna trgovina s čevlji Grajski trg 1.

Trgovina z mešanim blagom Marija Slemenšek, Maintrava ulica 17.

Cevljarstvo Ham Andrej, Vetrinjska ulica 15.

prilporeča

sledeče trdke in podjetja:

Beton, železobetonske in vodne zgradbe Inž. dr. Miroslav Kasal, Hliljerjeva ulica 7.

Stavbeno podjetje Tavčar & Svetina, Gosposvetska cesta 6.

Železnica Zalta & Žiliš, Gosposvetska cesta 10.

Zavod za snajenje okenj, stanovanj novih poslopij itd. Alojzij Smole, Nova ulica 5.

Krojaška delavnica Krokov trg št. 10 v hiki Impex.